

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Propunere etapa locală
Clasa a VI-a

Prof. Alexa Elena, Școala Gimnazială „Constantin Parfene” Vaslui

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Se dau textele:

A.

5 *A intrat acum două luni în casă, cu tihnă și simplitate. Venea pentru întâia oară și totuși s-ar fi zis că a mai fost și că-i aparținuse ceva din apartamentul nostru, atât de familiară îi era căutătura galbenă, atât de sigur pasul, mut și lin, cu care își ducea silueta de catifea prin odăi. Împărăteasa pământului întreg nu ar putea să aibă o gleznă mai fină, o liniște mai aristocratic, o stăpânire de sine mai liniștită, un stil mai suav decât pisica noastră străină.*

10 *– De unde vii tu, neagră ca bezna tare și suplă ca o ceață din întunecime și cum s-a întâmplat să-ți alegi tocmai căminul nostru sălaş? Ai mai fost vreodată pe la noi, pe când lipseam, în timpul somnului nostru sau al călătoriilor noastre pe lacurile dintre trestii? Cum de-ai nimerit aici? Poate că te-a trimis cineva, pe care nu-l cunoaștem și care se gândește la noi...*

– Miau! răspunde pisica și luminile de aur ale ochilor ei lunatic s-au ridicat spre noi, cu știința că întâlnesc privirea noastră. [...]

15 *Pisica nu a mai plecat de la noi. Pe o pernă mare de mătase, ușoară ca o umbră cu broderii de fir, ea doarme zi și noapte, ca și cum trebuie să se odihnească toată viața de o grea opintire, pe care a făcut-o din rășputeri într-altă existență. Și pentru că noi muncim fără răgaz, ne bucurăm că putem adăposti idolul inefabil al repaosului și al lenei surâzătoare, în gospodăria noastră de unelte. Camera unde doarme pisica am împodobit-o cu moaștele noastre de preț: candelă, cărțile, icoanele, amintirile de la bătrâni,*
20 *ceasornicul cu bătaia rară de dom, preșurile de lână târcată, ca niște drumuri scurte boite cu soare. Un ciucure de borangic al șervetului mesei gădilă urechea pisicii, oprită ca un future negru pe tâmpla ei cu mustăți.*

– De ce face așa pisica?

25 *– Toarce ca fusul, murmură ca marea, cântă ca vântul, șuieră ca grâul. Așa face pădurea, așa curge apa, așa geme salcia și bombăne furtuna. În somnul ei, cu auzul la pământ, mâța ascultă vioara lumii, care cântă pretutindeni, în cele de sus și-n cele de jos, în prăpastie și-n piscuri și-n creasta tăriei, și visul ei se aude ca un ecou al viorilor din țărână și ape...*

Tudor Arghezi, **O pisică**

B.

30 *Noaptea când mă cuibăresc în coșulețul meu ca să mă culc, mă simt deja, slavă Domnului, un pic mai bine. Ana a pregătit pentru mine ceva delicios – ficat de pui cu orez*

adevărat. Apoi a făcut curat în bucătărie, fluierând veselă, exact așa cum făcea și Olga mereu. Poate că nici n-o să fie schimbări așa de mari în viața mea de motan. Cu gândul ăsta, mă fac mulțumit covrig, adorm și încep să visez frumos. În vis îmi apar o mâncărică de ficat de pasăre și un locșor curat și încălzit de o rază de soare, pe pervazul ferestrei.

35 Țâââr! Țâââr! Țâââr! În vis, Werner m-a așezat pe măsuța de lângă telefon când acesta a început să sune mai întâi ezitant, apoi destul de insistent. Miau! Asta îmi tulbură frumosul meu vis! Werner, răspunde odată la telefon! Dar Werner nu reacționează. Pur și simplu lasă telefonul să sune. Nu se poate! Nu-și dă seama că zgomotul e enervant? Țââr! Țââr! Werner, ce faci, omule? Hai! Eu nu pot să ridic receptorul cu lăbuțele.

40 Dar Werner nu răspunde la telefon și, cu cât acesta sună mai mult, cu atât încep să înțeleg că zgomotul nu vine din visul meu, ci de altundeva. Și nu este telefonul, ci soneria de la ușă, la care cineva sună cu disperare. Asta chiar în miezul nopții. Așa ceva e de neconceput!

45 Mă ridic, obosit, cu greu. Cine dracu' e? Uite că Werner trece împleticindu-se, pe jumătate adormit, pe lângă mine.

—Ce se întâmplă aici, Winston? mă întrebă el.

Dar nu pot să-i răspund la întrebare. La trei noaptea! E cam târziu pentru vizite! Cască și aruncă o privire prin vizorul ușii. Pe acolo poți vedea cine e afară.

Frauke Scheunemann, *Winston: un motan în misiune secretă*

C.

50 Încă din primele zile de viață, puiul de pisică toarce în timpul suptului, iar mama îi răspunde. Ea toarce din plăcere, la fel de bine ca în suferință: stresată, rănită sau chiar muribundă, o auzim torcând. Cel mai des, ea toarce pentru a-și exprima dependența; față de mamă la naștere, față de om mai târziu, când este bolnavă sau când este mângâiată. Regăsim acest comportament la rudele sale, marile feline, care însă torc doar în primele luni de viață.

55 Torsul este produs printr-o mișcare coordonată a glotei, laringelui și a anumitor mușchi. Aceste vibrații sonore implicând întreg corpul sunt întâlnite la majoritatea felineilor, ca și la alte animale, dar mecanismul lor, ca și utilitatea, rămân de neexplicat. Se crede că această stare, ca și somnul, ar avea un rol reparator pentru organismul pisicii. Când torc, pisicile emit vibrații sonore identice cu cele utilizate în medicină pentru a calma durerea, a trata o fractură sau o leziune la tendon. Poate așa se explică și faptul că, dintre mai multe pisici și mai mulți câini care au suferit o leziune ori o intervenție chirurgicală de aceeași gravitate, aceste pisici se vor vindeca de trei ori mai repede, iar sechelele lor sunt de cinci ori mai puține. Concluzia: torsul unei pisici ar avea o acțiune anabolizantă, ce ajută vindecarea. Adulte, felinele mari nu mai torc; pisica este singura care toarce sub mângâierile stăpânului: ea vede în acesta „a doua sa mamă”.

65

https://ro.wikipedia.org/wiki/Pisică_de_casă#Sociabilitate

SUBIECTUL I**20 puncte****A. Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.**

1. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:

- a) bu-că-tă-rie; schim-bări; con-clu-zia;
- b) bu-că-tă-ri-e; schim-bări; con-clu-zi-a;
- c) bu-că-tă-ri-e; schim-bă-ri; con-clu-zia.

2 puncte

2. Numărul de sunete este mai mic decât numărul de litere în toate cuvintele din seria:

- a) ciucure; geme; ei;
- b) existență; borangic; ciucure;
- c) ceasornicul; ciucure; delicios.

2 puncte**B. Scrie pe foaia de concurs răspunsurile corecte la cerințele de mai jos:**

3. Transcrie o pereche de antonime din rândul 36.

2 puncte

4. Identifică în rândul 4 două verbe la moduri diferite, pe care le precizezi.

2 puncte

5. Transcrie, din rândurile 55-56, un substantiv articulat hotărât în cazul genitiv și un substantiv articulat hotărât în cazul acuzativ.

2 puncte6. Explică rolul cratimei în secvența: *Dar nu pot să-i răspund la întrebare.***2 puncte**7. Precizează valoarea morfologică a cuvântului subliniat în secvența A intrat (rândul 1) și alcătuieste un enunț în care să aibă altă valoare morfologică, pe care o numești.**2 puncte**8. Numește funcția sintactică a cuvintelor subliniate în contextul: și visul ei se aude ca un ecou al viorilor din țărână și ape... (rândul 27).**2 puncte**9. Construiește două enunțuri în care să demonstrezi polisemia verbului **a toarce**.**2 puncte**10. Menționează rolul semnului întrebării din secvența –*De ce face așa pisica?* (rândul 23)**2 puncte.****SUBIECTUL al II-lea****40 de puncte****Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsul pentru fiecare dintre întrebările de mai jos, cu privire la textele date:**

1. Precizează o asemănare și o deosebire între textele A și B.

4 puncte

2. Numește două tipare textuale care apar în textul A.

4 puncte

3. Identifică tipul naratorului în textul B și exemplifică cu o secvență din text.

4 puncte

4. Transcrie un indice spațio-temporal din ultimul alineat al textului B.

4 puncte

5. La ce ajută torsul pisicii, conform informațiilor din textul C?

4 puncte

6. Transcrie două secvențe care indică locul de odihnă al pisicilor în textele A și B.

4 puncte

7. Dezvoltă o trăsătură a textului nonliterar pe baza textului C.

4 puncte8. La ce face referire secvența *Toarce ca fusul, murmură ca marea, cântă ca vântul, șuieră ca grâul.*, din rândul 21?**4 puncte**

9. Scrie o idee principală din primul alineat al textului C.

4 puncte

10. Ce mâncare visează Winston?

4 puncte

Ai primit o pisică de ziua ta de la părinți.

Scrive un text ficțional, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți prima ta zi alături de noul membru al familiei.

În elaborarea compunerii vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut; 8 puncte
- respectarea convențiilor unui text narativ și a structurii unei compuneri; 8 puncte
- realizarea coerenței tematice și a coeziunii; 4 puncte
- utilizarea a patru figuri de stil diferite; 4 puncte
- construirea a patru structuri diferite asociate senzațiilor (ce se vede/se aude/se simte/se atinge); 4 puncte
- utilizarea claselor morfologice specifice și a timpurilor verbale adecvate. 4 puncte

Vei primi 32 puncte pentru conținutul compunerii și 8 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE
Propunere etapa locală

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

SUBIECTUL I

20 de puncte

I.A.

1. b **2 puncte**

2. c **2 puncte**

I.B.

3. **2 puncte** (ezitant-insistent)

4. Câte 1 punct pentru precizarea celor două verbe la moduri diferite identificate în rândul indicat (*nu ar putea*- modul condițional-optativ, *să aibă*-modul conjunctiv) **2 x 1 p. = 2 puncte**

5. Câte 1 punct pentru transcrierea celor două substantive extrase din rândurile indicate (de ex. *laringelui*-substantiv articulat hotărât, cazul genitiv; *corpul*- substantiv articulat hotărât, cazul acuzativ) **2 x 1 p. = 2 puncte**

Notă! – Punctajul se acordă pentru răspunsul complet.

6. **2 puncte** pentru precizarea unui rol al cratimei **2 x 1 p. = 2 puncte**

7.- **1 punct** pentru indicarea valorii morfologice a cuvântului subliniat în rândul indicat;

- **1 punct** pentru realizarea unui enunț cu altă valoare morfologică, cu indicarea valorii.

Notă! – Punctajul se acordă pentru răspunsul complet.

8. Câte 1 punct pentru numirea corectă a fiecărei funcții (*visul* – subiect; *al viorilor*- atribut substantival) **2 x 1 p. = 2 puncte**

9. Câte 1 punct pentru fiecare enunț construit **2 x 1 p. = 2 puncte**

10. Explicarea rolului semnului întrebării (de exemplu: curiozitatea față de torsul pisicii): în totalitate – 2 p.; parțial – 1 p. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

1. – Precizarea unei asemănări și a unei deosebiri între textele A și B. **1p+1p**

– formularea răspunsului în enunțuri **1 punct**

– respectarea normelor de ortografie și punctuație (0-1 erori – 1 p.; 2 sau mai multe erori – 0 p.) **1 punct**

2. Numirea a două tipare textuale care apar în textul A, de ex.: *tipar textual narativ, descriptiv*.

1p+1p

– formularea răspunsului în enunț **1 punct**

– respectarea normelor de ortografie și punctuație (0-1 erori – 1 p.; 2 sau mai multe erori – 0 p.) **1 punct**

3. Identificarea tipul naratorului în textul B și exemplificarea cu o secvență din text. **1p+1p**

– formularea răspunsului în enunț **1 punct**

– respectarea normelor de ortografie și punctuație (0-1 erori – 1 p.; 2 sau mai multe erori – 0 p.) **1 punct**

4. Transcrierea un indice spațio-temporal din ultimul alineat al textului B. **4 puncte**

5. Conform informațiilor din textul C, torsul pisicii ajută la vindecare. **2 puncte**

– formularea răspunsului în enunț **1 punct**

– respectarea normelor de ortografie și punctuație (0-1 erori – 1 p.; 2 sau mai multe erori – 0 p.) **1 punct**

6. Transcrierea a două secvențe care indică locul de odihnă al pisicilor în textele Ași B, *Pe o pernă mare de mătase* (textul A), *mă cuibăresc în coșulețul meu* (textul B) **2p +2p**
7. Dezvoltarea unei trăsături a textului nonliterar pe baza textului C. **4 puncte**
 - de exemplu, folosirea cuvintelor cu sens propriu **1punct**
 -exemplificarea trăsăturii **1punct**
 – formularea răspunsului în enunț **1 punct**
 – respectarea normelor de ortografie și punctuație (0-1 erori – 1 p.; 2 sau mai multe erori – 0 p.) **1 punct**
8. – prezentarea semnificației comparației date (de exemplu: asemănarea cu elemente care fac parte din viața noastră, în felul acesta pisica se integrează firesc în sânul familiei, dar și în univers): remarcabil – 4 p.; foarte bine – 3 p.; bine – 2 p.; relativ bine – 1 p. **4 puncte**
9. Scrierea unei idei principale din primul alineat al textului C. **2 puncte**
 – formularea răspunsului în enunț **1 punct**
 – respectarea normelor de ortografie și punctuație (0-1 erori – 1 p.; 2 sau mai multe erori – 0 p.) **1 punct**
10. Winston visează o mâncărică de ficat de pasăre. **2 puncte**
 – formularea răspunsului în enunț **1 punct**
 – respectarea normelor de ortografie și punctuație (0-1 erori – 1 p.; 2 sau mai multe erori – 0 p.) **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

Conținutul și actul comunicării – 8 puncte

– construirea conținutului: remarcabil – 2 p.; foarte bine – 1,75 p.; bine – 1 p.; relativ corect – 0.5 p. **2 puncte**

– substanțialitatea ideilor; idei complexe și creative – 2 p.; idei variate și creative – 1,75 p.; idei suficient de variate și creative – 1 p.; moderat în idei și creativitate – 0,5 p. **2 puncte**

– respectarea relației temă-conținut: remarcabil – 2 p.; foarte bine – 1,75 p.; bine – 1 p.; relativ corect – 0.5 p. **2 puncte**

– îndeplinirea scopului comunicării: în totalitate – 2 p.; acceptabil – 1 p. **2 puncte**

Respectarea convențiilor unei compuneri prin dispunerea corectă a ideilor în raport cu elementele de structură 8 puncte

– *introducere (prezentarea contextului și punerea în relație spațio-temporală)* – **2 puncte**

– *cuprins* – **4 puncte** distribuite astfel:

• relatarea unei întâmplări desfășurate cronologic: foarte bine – 2 p.; bine – 1 p.

• evidențierea personajelor și a relațiilor dintre ele: foarte bine – 2 p.; bine – 1 p.

– *încheiere (imagine memorabilă care provoacă o reacție)* – **2 puncte**

Realizarea coerenței tematice și a coeziunii 4 puncte

• claritatea expunerii dată de sfera lexicală adecvată: remarcabilă – 2 p.; foarte bună – 1.75 p.; bună – 0.75 p.; relativ bună – 0.5 p. **2 puncte**

• unitatea discursivă obținută prin enunțuri aflate în legătură unele cu altele, dată de utilizarea corectă a conectorilor pragmatici: remarcabilă – 2 p.; foarte bună – 1.75 p.; bună – 0.75 p.; relativ bună – 0.5 p. **2 punct**

Aspectele lingvistice – 12 puncte

– câte 0.5 puncte pentru utilizarea unui limbaj expresiv care sugerează emoțiile/sentimentele/impresiile/trăirile/afectele, concretizat prin patru figuri de stil diferite (de exemplu: enumerația, personificarea, comparația și epitetul) **4 x 1 p. = 4 puncte**

– câte 0.5 puncte pentru utilizarea a patru structuri diferite asociate senzațiilor (ce se vede/se aude/se simte/se atinge) **4 x1 p. = 4 puncte**

– utilizarea preponderentă a claselor morfologice specifice: grupul nominal (substantiv-determinant) – 2 puncte și verbe la prezent și/sau la imperfect – 2 puncte. **2 p. + 2 p. = 4 puncte**

Redactare (criteriul formal) – 8 puncte

- utilizarea corectă a elementelor de gramatică și vocabular **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie: 0-1 erori – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p. **2 puncte**
- respectarea normelor de punctuație: 0-1 erori – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p. **2 puncte**
- așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor) și lizibilitatea scrisului (grafia, distanța dintre litere și dintre cuvinte) **2 puncte**

Notă!

Compunerea nu se va evalua global, ci urmărind cu fidelitate descriptorii și criteriile/subpunctele din barem.

Notă!

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.